

PREDKLADACIA SPRÁVA

Podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky Program Slovensko pod názvom „*Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027*“ (ďalej len „Program“) na základe úlohy B.1. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 71 z 2. februára 2021.

Program je vypracovaný v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (ďalej len „všeobecné nariadenie EÚ“). Podľa všeobecného nariadenia EÚ pripravujú členské štáty Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v spolupráci s partnermi programy na implementáciu fondov EÚ na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027.

Podľa úlohy B.1. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 329 z 27. mája 2020 bolo ako riadiaci orgán pre Program určené Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky. Zároveň vláda Slovenskej republiky uložila podpredsedníčke vlády a ministerke investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie úlohu C.2. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 329 z 27. mája 2020 vypracovať návrhy operačných programov a predložiť ich na schválenie vláde Slovenskej republiky a následne Európskej komisii.

Prostredníctvom Programu sa v období 2021 – 2027 budú realizovať investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu a Fondu na spravodlivú transformáciu pre cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti (ďalej len „fondy EÚ“). Program tak nahradí doterajších 6 operačných programov Slovenskej republiky pre fondy EÚ na obdobie 2014 – 2020 pre cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti. Jednotlivé prioritné oblasti podpory identifikované v Programe môžu byť doplnkovým mechanizmom k iným nástrojom Európskej únie a k nástrojom financovaným z národných zdrojov.

Zdroje z fondov EÚ na obdobie 2021 – 2027 budú vyčlenené na prioritné oblasti podpory v rozsahu piatich cieľov politiky súdržnosti EÚ. V rámci cieľa politiky 1 „Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“ budú investície z fondov EÚ zamerané najmä na podporu rozvoja a rozšírenia výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií, ďalej digitalizáciu pre občanov, podniky, výskumné organizácie a verejnú správu, posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, rozvoja zručností pre priemyselnú transformáciu a podnikanie, ako aj na zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti v slovenských regiónoch. Prostredníctvom cieľa politiky 2 „Zelenšia, nízkouhlíková a odolná Európa“ sa budú investície z fondov EÚ zameriavať na podporu energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov, podporu energie z obnoviteľných zdrojov a inteligentných energetických systémov, vrátane uskladňovania energie, reflektujúc aj na globálnu situáciu a potrebu znižovania závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z Ruskej federácie. V oblasti životného prostredia budú investície cieľa politiky 2 sústredené na podporu adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, prístupu k vode a udržateľnému vodnému hospodárstvu, ďalej na podporu prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, ako aj na posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženia všetkých foriem znečistenia. V rámci cieľa politiky 2 sa taktiež očakáva podpora z fondov EÚ v oblasti udržateľnej mestskej mobility, ako súčasť prechodu

na bezuhlíkové hospodárstvo. Investície z fondov EÚ v celi politiky 3 „Prepojenejšia Európa“ budú zamerané na rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej transeurópskej dopravnej siete, ako aj na podporu vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility. V rámci cieľa politiky 4 „Sociálnejšia Európa“ sa budú investície z fondov EÚ zameriavať na adaptabilný a prístupný trh práce, kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, získanie zručností pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu na základe potrieb trhu práce a v pracovnom prostredí, ako aj na zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí. Rovnako sa budú investície v celi politiky 4 zameriavať aj na aktívne začlenenie a podporu dostupných sociálnych služieb pre znevýhodnené a najodkázanejšie skupiny obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít, podporu vykonávania opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, etablovania systému poradensko-psychologických služieb pre jednotlivcov, páry a rodiny (rodinné poradne), ako aj na podporu sociálnych inovácií a potravinovú a materiálnu pomoc pre najodkázanejšie osoby.. Investíciami z fondov EÚ, ktoré budú realizované prostredníctvom cieľa politiky 5 „Európa bližšie k občanom“ sa plánuje podporiť hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj na regionálnej a miestnej úrovni integrovaným prístupom, a to aj prostredníctvom podpory kultúry a prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v regiónoch Slovenska.

Investície budú smerované tiež do oblastí podpory v špecifickom celi Fond na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“), ktorý je kľúčovým nástrojom na zmiernenie dôsledkov transformácie a na podporu oblastí najviac postihnutých prechodom na klimatickú neutralitu z dôvodu ich závislosti od fosílnych palív alebo priemyselných procesov intenzívnych na skleníkové plyny a znečisťujúcich látok ovplyvňujúcich kvalitu ovzdušia. Potenciál na získanie podpory v rámci FST majú na Slovensku tri regióny, a to: Trenčiansky kraj, Košický kraj a Banskobystrický kraj.

Investície budú smerované aj do technickej pomoci na dosiahnutie týchto cieľov.

Celková výška zdrojov z fondov EÚ pre Program je 12,594 mld. EUR. Investície z fondov EÚ budú realizované prostredníctvom nenávratnej formy pomoci (granty), ako aj prostredníctvom návratnej formy pomoci (finančné nástroje).

Do procesu prípravy Programu boli v súlade s čl. 8 všeobecného nariadenia EÚ zapojené relevantné subjekty sociálno-ekonomických partnerov z prostredia štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, stavovských a profesijných organizácií a mimovládnych neziskových organizácií.

S cieľom zabezpečenia ochrany životného prostredia je obsah Programu v procese strategického environmentálneho posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania od 11. apríla 2022 do 27. apríla 2022 a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá bez rozporov.

Predkladaný materiál predpokladá negatívne rozpočtovo zabezpečené vplyvy na rozpočet verejnej správy, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, pozitívne sociálne vplyvy, pozitívne vplyvy na životné prostredie, pozitívne vplyvy na služby verejnej správy pre občana, pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti a nepredpokladá vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.